

Maankäytön muutosmaksua valmisteleva työryhmä

Pirkanmaan ilmastoakatemia – Metsäkato kansallisesti ja
Pirkanmaalla 1.2.2023

Heikki Granholm, maa- ja metsätalousministeriö

Maankäyttösektori (LULUCF)

- Maankäytön, maankäytön muutokset ja metsätalous -sektori (**L**and **U**se, **L**and-**U**se **C**hange and **F**orestry)
- Sektorin vuosittaiset kasvihuonekaasujen päästö- ja poistumatiedot Suomen kasvihuonekaasuinventaarioon
- Maankäyttösektorin päästöjä ja poistumia raportoidaan kuudessa maankäyttöluokassa sekä puutuotteissa
 - Metsämaa, viljelysmaa, ruohikkoalueet, kosteikot, rakennettu maa ja muu maankäyttö
- Maankäyttösektori on ollut pitkään merkittävä nettonielu Suomessa. Ennakkotiedon mukaan vuonna 2021 maankäyttösektori oli ensimmäisen kerran päästölähde eli metsät eivät kattaneet muiden maankäyttöluokkien päästöjä.

Metsien raivaaminen

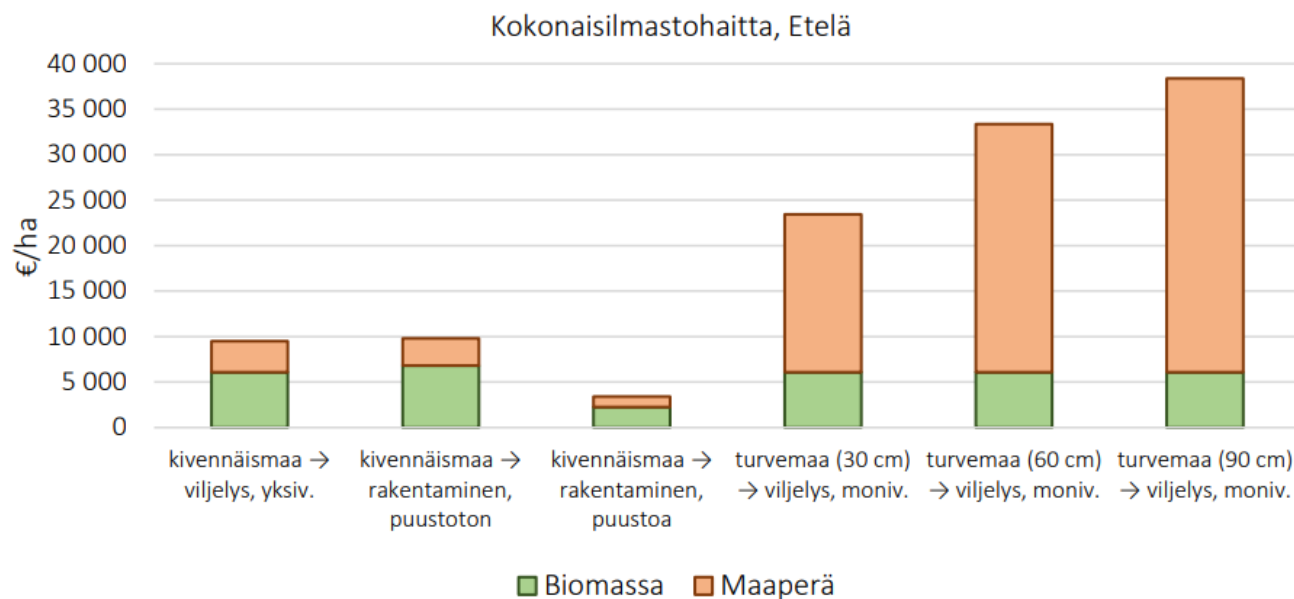
- Suomessa yksi merkityksellinen päästölähde maankäyttösektorilla on metsien raivaaminen lähinnä rakennetuksi maaksi ja pelloiksi.
- Metsien raivauksen aiheuttama metsäkatoala on ollut 2010-luvulla vuosittain keskimäärin 14 000 ha.
- Metsäkadosta on aiheutunut vuosina 2013–2019 vuosittain noin 3,7 milj. t CO₂-ekv. kasvihuonekaasupäästöt, joka on noin 6 % Suomen kokonaispäästöistä.

Metsäkadon hillitseminen

- Luonnonvarakeskuksen selvitys ”Metsäkadon ilmastohaitta ja hillinnän ohjauskeinot Suomessa”
- Maankäytön muutosmaksu on taloudellisesti ohjauskeino, jolla metsänhävityksestä aiheutuva ilmastohaitta voidaan saattaa osaksi maanomistajan päätöksentekoa.

Kokonaisilmastohaitta 3 %:n diskonttokorolla ja päästöhinnalla 50 €/t CO₂-ekv., Etelä.

Työryhmän tehtävät

- Maa- ja metsätalousministeriö ja ympäristöministeriö asettivat työryhmän syyskuussa 2022.
- Tehtävänä on käynnistää metsäkadon ja ilmastopäästöjen minimoimiseksi rakentamista ja pellonraivausta koskevan maankäytön muutosmaksun lainsäädännön valmistelutyö.
- Työryhmän laatima lakiesitysluonnos lähetetään lausunnoille huhtikuun 2023 ensimmäisellä viikolla (viikko 14). Esitys eduskunnalle syysistuntokaudella 2023.

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Poikkihallinnollinen työryhmä

- Rinnakkaispuheenjohtajat Heikki Granholm (MMM) ja Outi Honkatukia (YM)
- Työryhmän jäsenet
 - maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö, valtiovarainministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Väylävirasto
- Työryhmän kokoukset
- Vuorovaikutustilaisuudet
 - Sidosryhmien keskeiset näkökulmat lainvalmisteluun
 - Maankäytön muutosmaksun toteuttamisvaihtoehdot – millainen maankäytön muutosmaksun tulisi olla ja kuinka maksun tulisi määräytyä
 - Muut mahdolliset keinot metsäkadon hillitsemiseksi
- Lausuntokierrokselle huhtikuussa viikolla 14

Valmistelussa tarkasteltavat kysymykset

- Mitä maksu koskee?
 - Metsämaan muuttuminen muuhun maankäyttöön kivennäis- ja turvemailloilla?
- Soveltamisala
 - Asemakaava alueet?
- Kuka on maksuvelvollinen? Mihin maksun määrä perustuu?
- Vähäinen maankäytön muutos, josta ei peritä maksua?
- Toimivaltaiset viranomaiset?
- Maksun luonne?
- Prosessi, tekninen toteutus?

Muita keinoja metsäkadon ehkäisemiseksi

- Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU)
 - Ehkäistään metsän muuttumista pelloiksi
 - CAPin ja EU:n metsäkatolainsäädäntö
 - Peltojen kiinteistörakenteen kehittäminen
 - Esim. tilusjärjestelyt, ravinteiden kierrätys
 - Ehkäistään metsänraivaus rakennetuksi maaksi
 - Alueiden käytön ohjaus, kaavoitus ja vaikutusarvioinnin kehittäminen
 - Joutoalueiden määräaikainen metsitystuki
 - Tuen jatkon valmistelu käynnissä
 - Heikkotuottoisten metsitykseen soveltuvien peltojen metsitys
- Muut politiikkatoimet

• Kiitos!

Kiitos!